

نام موسسه / مرکز تحقیقات منابع طبیعی و امور دام آتش نوع سخنرانی: تحقیقی • تحلیلی ○ ترجمه ○ تجربی یا توصیفی ○

عنوان: ارزیابی سازگاری گونه‌های مختلف درختی و درختچه‌ای مثمره در آبخوان تسوج

سخنران: اکبر عبدی قاضی جهانی تاریخ: ۸۰/۱۰/۱۲ مکان: باغ گیاهشناسی

چکیده:

به منظور بررسی سازگاری و میزان رشد گونه‌های مختلف درختی و درختچه‌ای در آبخوان تسوج در سال ۱۳۷۶ اقدام به کشت هفت گونه بادام معمولی (*Amygdalus communis*)، بادام اسکوپاریا (*Amygdalus scoparia*)، پسته (*Pistacia vera*)، بنه (*Pistacia atlantica*)، مو (*Vitis venifera*)، سنجد (*Elaeagnus angustifolia*) و انجیر (*Ficus carica*) گردی تا ضمن معرفی گونه‌های سازگار و توسعه کشت آنها برای احیای عرصه‌های تخریب یافته و آبخوانها از فرسایش خاک جلوگیری شود و گونه‌های مورد مطالعه نیز از نظر میزان تولید میوه و سودآوری مقایسه و ارزیابی گردد.

آزمایش در سال ۱۳۷۶ در دو مکان امستجان و انگشتجان در آبخوان تسوج پیاده گردید طرح آزمایش بکار رفته در هر مکان بلوکهای کامل تصادفی با ۲ تکرار بود. در هر واحد آزمایشی در امستجان ۱۵ اصله و در انگشتجان ۲۰ اصله نهال گلدانی غرس گردید. درصد زنده مانی، ارتفاع نهالها در سال ۱۳۷۷ و ۱۳۷۸ اندازه گیری شدند و سپس متوسط درصد زنده مانی، متوسط رشد نسبی طول و متوسط رشد مطلق محاسبه گردید.

تجزیه آماری در قالب بلوکهای کامل تصادفی صورت گرفت. بعلاوه تجزیه مرکب داده‌ها در دو مکان برای کلیه صفات بعمل آمد و میانگین‌ها از طریق آزمون دانکن مقایسه شدند. در تجزیه مرکب داده‌ها اختلاف معنی داری در بین مکانها از نظر زنده مانی و رشد نسبی طول مشاهده گردید. متوسط زنده مانی و رشد طول در انگشتجان $۷۴/۵۲\%$ و $۵۹/۶۷\%$ و در امستجان $۵۴/۵\%$ و ۲۶% بود. تفاوت معنی داری در هر مکان و در متوسط دو مکان در بین گونه‌ها از لحاظ درصد زنده مانی و شد نسبی طول وجود داشت. گونه‌های *Amygdalus communis*، *Pistacia vera* و *Pistacia atlantica* به ترتیب با ۱۰۰% ، ۹۵% و $۹۲/۶۱\%$ در متوسط دو مکان از بیشترین درصد زنده مانی برخوردار بودند. در انگشتجان درصد زنده مانی گونه‌ها از $۳۶/۶۷\%$ برای *Ficus carica* تا ۱۰۰% برای *Amygdalus communis* متغیر بود در حالیکه در امستجان از $۴/۳۸\%$ برای *Elaeagnus angustifolia* تا ۱۰۰% برای *Amygdalus communis* مشاهده گردید. از لحاظ رشد نسبی طول *Amygdalus communis*، *Pistacia vera* و *Pistacia atlantica* به ترتیب با ۱۲۱% ، ۸۷% و ۶۷% در انگشتجان ۶۱% ، $۲۱/۷\%$ و $۲۸/۹\%$ در امستجان $۹۱/۱۴\%$ ، $۵۹/۶\%$ و $۵۲/۸۶\%$ در میانگین دو مکان در مرتبه‌های نخست قرار گرفتند و برتری خود را نسبت به سایر گونه‌ها از لحاظ سازگاری و میزان رشد نسبی طول نشان دادند.